

การประเมินเทคโนโลยีการจัดการสวนส้มโอของจังหวัดนครปฐม

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาเทคโนโลยีที่เหมาะสมเพื่อการพัฒนาทรัพยากร
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล
พ.ศ. 2544

ISBN 974-04-0575-4

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยมหิดล

อพ
๗๖๓๗
๒๕๔๔

4036944 ENAT/M : สาขาวิชา : เทคโนโลยีที่เหมาะสมเพื่อการพัฒนาทรัพยากร;
วท.ม. (เทคโนโลยีที่เหมาะสมเพื่อการพัฒนาทรัพยากร)

คำสำคัญ : การประเมิน / เทคโนโลยี / การจัดการสวนส้มโอ

(2544)
สุณิสตา ฉลาดแพทย์: การประเมินเทคโนโลยีการจัดการสวนส้มโอของจังหวัดนครปฐม

(ASSESSMENT OF TECHNOLOGY POMMELO ON ORCHARD MANAGEMENT IN NAKHON PATHOM.) คณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ : สุขุม ภูทอง, วท.ม. ชาลี นาวานูเคราะห์, Ph.D. สุกุล สุวรรณธาดา, วท.ม. 425 หน้า ISBN 974-04-0575-4

การวิจัยครั้งนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อประเมินเทคโนโลยี การจัดการสวนส้มโอของจังหวัดนครปฐม ในปีพ.ศ. 2543 โดยศึกษาปัจจัยทางด้านสภาพพื้นฐานทางเศรษฐกิจและสังคมของเกษตรกรและทางด้านการใช้เทคโนโลยีในการผลิตส้มโอ จากเกษตรกรอำเภอสามพรานและอำเภอนครชัยศรีจำนวน 301 ราย เก็บข้อมูลโดยใช้แบบสัมภาษณ์ วิเคราะห์ข้อมูลด้วยสถิติการวิเคราะห์ความถดถอยเชิงพหุแบบขั้นตอน โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS

ผลการศึกษาพบว่าปัจจัยทางด้านสภาพพื้นฐานทางเศรษฐกิจและสังคมของเกษตรกรและทางด้านการใช้เทคโนโลยีในการผลิตส้มโอมีผลต่อความแตกต่างของปริมาณและคุณภาพของผลผลิตที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 ทางด้าน การศึกษา เงินทุน รายจ่าย รายได้ การติดต่อกับเจ้าหน้าที่ การเตรียมพื้นที่ปลูก ระยะห่างระหว่างต้น อายุต้นส้มโอ ปริมาณต้นส้มโอ การให้น้ำ การปลูกพืชแซม การป้องกันวัชพืชและแมลง

จากการวิเคราะห์ความถดถอยเชิงพหุแบบขั้นตอน ปัจจัยทางด้านลักษณะของผิวส้มที่ใช้ได้ ปริมาณต้นส้มที่ปลูก ขนาดเส้นรอบวงของผลส้ม จำนวนการติดต่อกับเจ้าหน้าที่ รายจ่ายค่าขนส่ง ความถี่การใช้สารเคมีป้องกันดอกและผลร่วง ปริมาณการเด็ดผลอ่อนออก ประสบการณ์การปลูกส้มโอ การใส่ปุ๋ยมีความสัมพันธ์กันในเชิงบวก กับปริมาณและคุณภาพของผลผลิต ปัจจัยทางด้านอายุของผลส้มที่เก็บเกี่ยว อายุของต้นส้มโอที่ปลูก และระยะเวลาการให้น้ำมีความสัมพันธ์กันแบบเชิงลบกับปริมาณและคุณภาพของผลผลิต โดยที่ผลของผลส้มที่เก็บเกี่ยว 8 เดือน อายุของต้นส้มโอที่ปลูก 8-13 ปี และเวลาการให้น้ำ 1-2 วัน/ครั้ง เป็นกลุ่มที่ให้ปริมาณและคุณภาพผลผลิตสูงที่สุด

การประเมินเทคโนโลยีการจัดการสวนส้มโอเป็นเพียงส่วนหนึ่ง ของการศึกษาหาแนวทางการจัดการสวนส้มโอที่เหมาะสม ต่อไปควรมีการศึกษาเชิงทดลองการผลิตส้มโอพันธุ์อื่นๆที่ได้รับคามนิยม โดยควบคุมอายุของต้นส้มโอ ปริมาณต้นส้มโอที่ปลูก/ไร่ ควรเลือกกลุ่มเป้าหมายต้นส้มโอที่มีอายุระหว่าง 8-13 ปี และปริมาณต้นส้มโอที่ปลูกระหว่าง 35-40 ต้น เพราะเป็นกลุ่มที่ทำให้ปริมาณและคุณภาพผลผลิตสูง

4036944 ENAT/M : MAJOR : APPROPRIATE TECHNOLOGY FOR RESOURCE DEVELOPMENT; M.Sc. (APPROPRIATE TECHNOLOGY FOR RESOURCE DEVELOPMENT)

KEY WORDS : ASSESSMENT / TECHNOLOGY / POMMELO ORCHARD MANAGEMENT

SUNISA CHALATPAT : ASSESSMENT OF TECHNOLOGY ON POMMELO ORCHARD MANAGEMENT IN NAKHON PATHOM THESIS ADVISORS : SUKHUM POOTHONG , M.Sc., CHARLIE NAVANUGRAHA, Ph.D., SUKUL SUWANTADA M.Sc., 425 p. ISBN 974-04-0575-4

The purpose of this research was to evaluate the technology of gardening pommelo in Nakhon Prathom Province in year 2000. The study was based on the geographic and economic conditions of gardeners and the technology involved. The sample chosen was from 301 gardeners in Sampran District and Nakhon Chaisri District. The data had been gathered by the interview method. Further, The methodology used here was Statistically Stepwise Multiple Regression Analysis with a SPSS program.

The study showed that factors effecting the quantity and quality of pomelo production were at a significant level of 0.05. The variables of education, capital, expenses, revenue, relationship with officers, land preparation, distance between pommele plants, age of pommelos, amount of pommelos, water management, interval planting, improper plant protection, and insect protection were considered.

From the study, the factors positively related to production of pommeloes were peel, quantity, radius of pomelo, relationship with officers, shipping expenses, frequency in chemical usage, frequency in plucking young flowers, experience, and fertilizer. However, there were negative factors such as age of pomelo's trees and time taken for watering. The best conditions for quantity and quality were at 8-month time before harvesting, the age of trees about 8-13 years and fixed procedure at either one or two day intervals watering

The evaluation of technology for gardening pommeloes is just one part. The next step could be to test other controlling conditions by selecting 35-40 pomelo's trees at the age of 8-13 years.